

Леся Булак

Науковий керівник: к.е.н., доцент Завитій О. П.
Тернопільський національний економічний університет**РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС**

Потреби управління диктують необхідність оформляти господарські операції відповідними документами, реєструвати та систематизувати їх на рахунках. Господарські операції і процеси треба контролювати за допомогою достовірної інформації, що її на сьогоднішній день забезпечує тільки подвійний запис.

Бухгалтерський баланс відображає тільки стан засобів їх джерел на певну дату. Для спостереження за фактами фінансово-господарської діяльності необхідна постійна інформація про рух господарських засобів та джерел їх утворення. Це пояснюється тим, що в процесі розширеного відтворення та кругообігу засобів вони перебувають в безперервному русі.

Питання використання рахунків бухгалтерського обліку та подвійного запису розглядали такі вітчизняні науковці як: Ф.Ф. Бутинець, Н.М. Грабова, В.І. Ждан, Лука Пачолі, М.Т. Білуха, Б.І. Валуєв, Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний, А.М. Кузьмінський, В.Г. Лінник, І.В. Малишев, Є.В. Мних, М.Ф.Огійчук, П.Т. Саблук, М.Г. Чумаченко; зарубіжні дослідники: С.М. Барац, В.Д. Белов, М.О. Блатов, А.М. Вольф, О.І. Гуляєв, М.В. Дембінський, М.С. Лунський, В.Г. Макаров, О.П. Рудановський, Я.В. Соколов та інші. Вони досліджували окремі складові відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та застосування при цьому подвійного запису [2].

Внаслідок групування однорідних об'єктів бухгалтерського обліку за допомогою застосування рахунків керівництво суб'єкту господарювання отримує систематизовані показники, які ним використовуються для поточного контролю за станом окремих господарських засобів, джерел їх формування, змінами в них, своєчасністю та правильністю проведення окремих видів господарських операцій. Їх отримання забезпечується завдяки застосуванню системи бухгалтерських рахунків.

Система рахунків бухгалтерського обліку - спосіб економічного групування, поточного відображення та господарського контролю за наявністю, рухом господарських засобів і джерел їх формування, господарських процесів та результатів господарської діяльності.

Взаємозв'язок між рахунками, що виникає шляхом подвійного запису, називається кореспонденцією рахунків, а такі рахунки - кореспондуючими. Правильна кореспонденція рахунків має велике значення для організації бухгалтерського обліку, його достовірності й правильності, оскільки на перший план виступають сутність господарської операції і її правдиве відображення на рахунках. Тому, з метою забезпечення єдиних підходів до відображення операцій розробляють інструкції і типові кореспонденції рахунків, їх наводять у спеціальних довідниках і в коментарях до плану рахунків [1].

Рахунок бухгалтерського обліку - спосіб групування об'єктів бухгалтерського обліку за економічно однорідними ознаками, поточного їх обліку й контролю за наявністю і рухом, джерел їх формування, господарських процесів і результатів. Це окрема облікова позиція, яка дає змогу одержати інформацію про стан окремого об'єкту обліку та про його зміни за відповідний період часу.

Спосіб відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку називається подвійним записом.

Суть подвійного запису полягає в тому, що кожна господарська операція на підставі бухгалтерських документів відображається не менше як на двох рахунках: по дебету одного рахунку і кредиту другого і обов'язково в однаковій сумі [3].

Використання методу подвійного запису забезпечує оперативність облікової інформації (швидкість, своєчасність), її аналітичність (детальне відображення в натуральних і грошових показниках) та достовірність (доказ того, що даний факт чи названий результат є істинним).

Із застосуванням подвійного запису в бухгалтерському обліку забезпечується реєстрація не лише кількісних змін, що відбуваються з майном підприємства, але й змін, які впливають на розмір вимог щодо цього майна. На бухгалтерських рахунках шляхом подвійного запису реєструється наявність та рух майна, а також виникнення, зміна та призупинення прав і зобов'язань, що виникають між господарюючими суб'єктами, тобто відображається не лише факт існування об'єкта бухгалтерського спостереження, але і його причина, чим забезпечується повнота записів у бухгалтерському обліку [2].

Отже, досліджувана тема є досить актуальною, оскільки рахунки бухгалтерського обліку відіграють важливу роль у формуванні господарських операцій та стану підприємства загалом, а завдяки подвійному запису як елементу методу бухгалтерського обліку забезпечується якість облікової інформації: оперативність, аналітичність, достовірність та її контроль.

Список використаних джерел

1. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. К., 2000.
2. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит". 3-є вид., доп. і перероб. Житомир: ЖІТІ, 2003.
3. Бухгалтерський управлінський облік / Ф. Ф. Бутинець, Т. Давидюк, Н. М. Малюга, Л. В. Чижевська. — Житомир ПП "Рута", 2002.
4. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік. / В. В. Сопко та ін. К.: Фенікс, 2003.